

tale kunde undgaas. Den Gang var der saa vist Grund til Forsvar, og hvis der ikke havde været Folk, som vilde tage disse Husmænd i Forsvar, fremdrage hele denne Sag og belyse den paa rette Maade — ikke paa den ensidige Maade, som Kontorchef Larsen gjorde i Venstrepressen —, havde deres Sag muligvis ikke staaet saa godt, som den staar i Dag. Ministeren sagde nu her, at det, der var foregaaet, var af godartet Karakter, og deri er jeg fuldkommen enig med ham, men derimod forstaar jeg ikke, at Ministeren kan fastholde, at de Gaver, Husmændene modtager, maa de ikke have Lov til at medregne, naar Statstilskuddet skal beregnes. Den højtærede Minister udtalte, at det var paaskønnelsesværdigt, hvis der var Folk, som vilde skænke Foreningerne det Arbejde, de udførte, men vilde de det, maatte de ogsaa skænke Staten dens Andel. Men i Fjor sagde den højtærede Landbrugsminister, at naar landøkonomiske Foreninger fik Gaver, det være sig i Form af gratis Jord til Planteavlsarbejde eller andre Gaver, saa havde de Lov til at opføre dem ved Beregningen af Statens Tilskud. Hvorledes kan disse to Udtalelser rime sammen? Jeg tror, det er nødvendigt, at man imødekommer Husmandsforeningerne med nogle andre Regler. Ministeren sagde, at nye Regler ikke var nødvendige, for de gamle var klare nok. Det synes jeg ikke, naar Ministeren selv fortolker dem paa en helt anden Maade nu end i Fjor. Ikke dog alene af den Grund. Men hvis Reglerne for Tilskud til Planteavlarbejder, skal praktiseres nøje efter Bogstaven, vil det være umuligt for Husmandsforeningerne i de fattige Egne af Landet, der ikke kan skaffe ret store kontante Bidrag, at fortsætte Planteavlssarbejdet og dette vil da gaa i Staa. Det Arbejde, der er udført af disse Foreninger, er af saa overordentlig stor Værdi, at det vilde være i højeste Grad beklageligt, om det skulde gaa i Staa eller blot indskrænkes. Ministeren talte om, at Husmandsforeningerne paa Øerne synes at have overholdt Reglerne ret strengt, men det viser sig ogsaa af Planteavlsberetningerne, at der der kun er udført meget lidt Planteavlssarbejde, men for Husmandsforeningerne i Jylland er dette Planteavlssarbejde af meget stor Betydning. Jeg anmoder derfor endnu en Gang Ministeren om at foranledige, at disse Regler bliver ændret, saaledes at det Arbejde, der udføres, kommer i Betragtning ved Tildelingen af Statstilskud-

det, for det er dog det vigtigste at faa Arbejdet udført, og naar der saa er Mænd, der vil stille deres Arbejdskraft til Raadighed gratis til Fordel for Foreninger, der har vanskeligt ved at skaffe Penge, bør det komme Foreningerne til gode og ikke bevirke, at de faar mindre i Statstilskud.

Endelig glædede det mig, at den højtærede Landbrugsminister sagde, at man maaske kom til at ændre Bestemmelserne angaaende de Husmandsbrug, som skal oprettes i det kommende Aar, og at det maaske blev nødvendigt at give dem noget Tilskud. Ministeren forsvarede, at man vilde gaa helt bort fra Tilskuddet, med den Betragtning, at for 20 000 Kr. kan der nu oprettes betydeligt større Brug, end der kunde i 1921 for 22 000 Kr. Det er muligt, at de kan blive lidt større, men naar man i 1921 gav et Tilskud af 6 600 Kr. til Oprettelse af Husmandsbrug, og man siger, at i 1923 skal der intet gives, maa Ministeren jo mene, at man nu i det kommende Aar kan oprette et lignende Brug for 6 600 Kr. mindre end i 1921. Her tror jeg, Ministeren er i høj Grad paa Vildspor. Det er muligt, at det er noget billigere, men saa meget billigere er det langt fra, og sikkert ogsaa meget langt fra, at man kan oprette Brug for 3 000 Kr. mindre end i indeværende Aar. Det er dette, Ministeren har tænkt sig, naar han siger, at de Husmandsbrug, der oprettes i indeværende Aar, skal have 3 000 Kr. i Tilskud, men at de, der oprettes i det kommende Aar, slet intet Tilskud skal have. Jeg vil derfor haabe, at Resultatet af Ministerens Overvejelser skal blive, at de Mennesker, der opretter Husmandsbrug i det kommende Aar, ikke skal komme til at sidde saa haardt i det, at de ikke kan komme igennem. Desværre ser det ud til, at mange af dem, som har oprettet Husmandsbrug selv i 1921 med det store Tilskud, sidder saaledes i det, at der er Fare for, at de maa gaa fra deres Brug.

I Viborg Amt er der projekteret mange nye Husmandsbrug til Oprettelse i det kommende Aar, og man er endogsaa ved at bygge en Del, men jeg nærer stærk Frygt for, at de, som bygger disse Huse, og som skal forrente 18 000 Kr., kommer til at sidde saadan i det, at det kun er et Tidsspørgsmaal, naar de kommer til at rende fra det. Jeg tror ikke, der kan oprettes Brug væsentlig billigere i det kommende Aar end i det sidste Aar; der er ingen Udsigt til Nedgang paa noget Omraade; derfor burde der i alt Fald og-